MANIFEST

Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego Do Narodu Polskiego

Rodacy!

Wybiła godzina wyzwolenia. Wojsko Polskie, walczące ramię w ramię z Czerwoną Armią przekroczyło Bug. Żołnierz Polski walczy na ziemi rodzinnej. Nad umęczonym krajem powiewa znowu biało-czerwony sztandar. Naród Polski pozdrawia żołnierza Armii Ludowej, zjednoczonego z żołnierzem Armii Polskiej w ZSRR. Wspólna jest ich walka, wspólny wróg i wspólny sztandar. Połączeni dla chwały Ojczyzny w jedną armię pod jednym dowództwem, wszyscy żołnierze polscy pójdą u boku Armii Czerwonej po dalsze zwycięstwa. Przejdą przez całą Polskę, ażeby zemścić się nad Niemcami i rozwinąć polski sztandar w Berlinie, stolicy butnych Prusaków.

Rodacy!

Naród, walczący przeciwko najeźdźcy niemieckiemu o swą wolność i niepodległość, stworzył swe własne przedstawicielstwo, swój Parlament Podziemny, KRAJOWĄ RADĘ NARODOWĄ.

Krajowa Rada Narodowa posiada przedstawicieli wszystkich demokratycznych partyj polskich, Ludowców, Socjalistów, Demokratów, członków Polskiej Partii Robotniczej oraz innych organizacyj. Organizacje Polaków zagranicą a przedewszystkim Związek Patriotów Polskich i stworzona przezeń armia uznały autorytet Krajowej Rady Narodowej. Powołana przez walczący naród Krajowa Rada Narodowa jest j e d y n y m legalnym źródłem władzy w Polsce. Emigracyjny rząd polski w Londynie i jego agentury w Polsce są władzą n i e l e g a l n ą i samozwańczą opartą na nielegalnej, faszystowskiej konstytucji z kwietnia 1935 r. Przez swą nieodpowiedzialną politykę rząd ten utrudniał walkę przeciwko najeźdźcom hitlerowskim i prowadzi Polskę do nowej katastrofy.

W chwili wyzwolenia Polski, gdy sojusznicza Armia Czerwona, a z nią i Armia Polska, pędzi najeźdźcę z naszego kraju, musi powstać legalna władza, która pokieruje walką kraju o jego ostateczne wyzwolenie. Oto dlaczego Krajowa Rada Narodowa, działając jako tymczasowy parlament narodu polskiego, powołała do życia POLSKI KOMITET WYZWOLENIA NARODOWEGO, jako legalną tymczasową władzę wykonawczą dla kierowania walką narodu o wolność, niepodległość i odbudowę Państwa Polskiego.

Krajowa Rada Narodowa i Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego działają na podstawie Konstytucji z 17-go marca 1921 — jedynej prawnie obowiązującej i prawnie uchwalonej konstytucji. Podstawowe zarządzenia tej Konstytucji pozostaną w mocy aż do zebrania Sejmu Ustawodawczego, który jako reprezentacja woli narodu, wybrany na podstawie powszechnego, bezpośredniego, równego, tajnego i proporcjonalnego głosowania, u c h w a l i n o w ą K o n s t y t u c j ę.

Rodacy!

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego uważa za swe najwyższe zadanie zwiększenie udziału narodu polskiego w wojnie o zniszczenie hitlerowskich Niemiec. Wybiła godzina zemsty nad Niemcami, zemsty za cierpienia i tortury, za spalone wsie, zniszczone miasta, zburzone kościoły, za katorgę, obozy koncentracyjne, rozstrzeliwania, za Majdanek, Oświęcim, Treblinkę, za rzeź ghetta.

Rodacy!

Sojusznicza Armia Czerwona swoim bohaterstwem i poświęceniem zadała miażdżące ciosy hitlerowskim Niemcom. Czerwona Armia wkroczyła do Polski jako armia Wyzwolenia i Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego wzywa ludność polską i wszystkie podporządkowane mu władze do najściślejszej współpracy z Czerwoną Armią i do udzielania jej wszelkiej możliwej pomocy. Im większy będzie udział Narodu Polskiego w wojnie, tym mniejsze będą cierpienia Polski, tym szybciej skończy się wojna. D o b r o n i, o b y w a t e l e! Bijcie Niemców, gdziekolwiek ich spotkacie. Uderzajcie w ich transport. Pomagajcie i udzielajcie informacyj polskim i sowieckim żołnierzom. Bądźcie posłuszni zarządzeniom mobilizacyjnym na wyzwolonych terytoriach i wstępujcie w szeregi Wojska Polskiego, które pomści klęskę 1939 roku i które — wspólnie z armiami sojuszniczymi — zgotuje Niemcom nowy Grunwald. Powstańcie i walczcie o wolność Polski, o powrót do Macierzy starych ziem polskich — Pomorza i Śląska Opolskiego, o Prusy Wschodnie, o szeroki dostęp do morza, o polskie słupy graniczne nad Odrą. Powstańcie do walki o Polskę, której już nigdy nie zagrozi niebezpieczeństwo niemieckie, która znajdzie trwały pokój i możność twórczej pracy dla rozwoju Kraju.

Historia i obecna wojna dowodzą, że Polska może się uratować od groźby niemieckiej jedynie przez utworzenie wielkiego, obronnego przymierza narodów słowiańskich, opartego o S O J U S Z między Polską, Związkiem Radzieckim i Czechosłowacją. Przez 400 lat, ku obopólnej szkodzie istniały stałe spory pomiędzy Polakami, a Ukraińcami, Białorusinami i Rosjanami. W stosunkach tych zachodzi obecnie historyczna zmiana. Zgodnie z żywotnymi interesami obu stron, spór ustąpił miejsca przyjaźni i współpracy. Przyjaźń i bojowa współpraca, zapoczątkowana braterstwem broni pomiędzy Armią Polską a Armią Czerwoną, powinny położyć fundament pod trwałe przymierze i stosunki sąsiedzkie po wojnie.

Krajowa Rada Narodowa i wyłoniony przez nią Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego uważają, że granice Polski powinny być ustalone na drodze porozumienia. Wschodnia granica Polski winna być granicą sąsiedzkiej przyjaźni, a nie zaporą pomiędzy nami a naszymi przyjaciółmi. Powinno się ją ustalić zgodnie z zasadą: ziemie polskie dla Polski, ziemie białoruskie, ukraińskie i litewskie dla Radzieckiej Białorusi, Ukrainy i Litwy. Trwały sojusz z naszymi bezpośrednimi sąsiadami będzie główną podstawą polskiej polityki zagranicznej Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Braterstwo broni i krew przelana we wspólnej walce przeciwko niemieckiej napaści jeszcze bardziej zacieśnią więzy przyjaźni i wzmocnią sojusz z Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

Polska zachowa tradycyjną przyjaźń i sojusz z odrodzoną Francją, jakoteż współpracę z demokratycznymi państwami świata.

Polska polityka zagraniczna będzie polityką demokratyczną, opartą o zasady bezpieczeństwa zbiorowego.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego sporządzi dokładny spis szkód wyrządzonych przez Niemców narodowi polskiemu i poweźmie kroki, celem zapewnienia Polsce należnych jej odszkodowań.

Rodacy!

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, działając w imieniu Krajowej Rady Narodowej, p r z e j m u j e w ł a d z ę n a w y z w o l o n y c h z i e m i a c h P o l s k i. Na terytorium polskim, wyzwolonym z pod niemieckiej okupacji, nie może nawet na chwilę działać jakakolwiek inna, aniżeli polska administracja. Komitet Wyzwolenia Narodowego wykonuje swą władzę poprzez wojewódzkie, powiatowe, miejskie i gminne Rady Narodowe oraz za pośrednictwem swych upełnomocnionych delegatów. Tam, gdzie Rady Narodowe nie istnieją, organizacje demokratyczne wyłonią je natychmiast z pośród tych patriotów polskich, którzy — bez względu na ich poglądy polityczne — cieszą się zaufaniem ludności.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego zarządza natychmiastowe rozwiązanie wszystkich organów administracji okupacyjnej oraz krwią zbrukanej Granatowej Policji. Rady Narodowe bezwłocznie utworzą kontrolowaną przez nie Milicję Obywatelską, której obowiązkiem będzie utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zadaniem niezależnych sądów polskich będzie zapewnienie szybkiego wymiaru sprawiedliwości. Żaden zbrodniarz niemiecki, żaden zdrajca narodu polskiego nie śmie ujść kary.

Rodacy !

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego przystępuje obecnie do odbudowy Państwa Polskiego i uroczyście oznajmia przywrócenie wszystkich demokratycznych swobód, równości wszystkich obywateli bez względu na pochodzenie, wyznanie czy narodowość, wolność zawiązywania politycznych i zawodowych organizacyj, wolność prasy i sumienia. Te demokratyczne swobody nie będą jednakże przysługiwać wrogom demokracji. Organizacje faszystowskie, jako organizacje wrogie narodowi, będą tępione z całą surowością prawa.

Rodacy !

Nasz zniszczony i głodujący kraj oczekuje od całego narodu najwyższego wysiłku twórczego. Szkody, wyrządzone narodowi przez zaborcę, muszą być jaknajszybciej naprawione. Własność, zrabowana przez Niemców zarówno poszczególnym obywatelom — chłopom, kupcom, rzemieślnikom, małym i średnim przemysłowcom — jak i instytucjom oraz kościołowi zostanie przywrócona prawowitym właścicielom. Własność niemiecka ulega konfiskacie. Żydom, brutalnie tępionym przez najeźdźców, zaręcza się normalne warunki życia oraz prawne i rzeczywiste równouprawnienie. Majątek narodowy, znajdujący się obecnie w rękach państwa niemieckiego i poszczególnych niemieckich kapitalistów — jak n.p. wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe, bankowe, transportowe oraz lasy — przejdzie pod tymczasowy zarząd państwowy. W miarę stabilizacji stosunków gospodarczych nastąpi zwrot własności prawym właścicielom.

Rodacy !

Dla zapewnienia odbudowy naszego kraju i dla zaspokojenia odwiecznego głodu ziemi chłopa polskiego, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego przystąpi natychmiast do przeprowadzenia na wyzwolonych terenach szerokiej reformy rolnej. Pod zarządem Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych stworzy się w tym celu Fundusz Rolny. Fundusz ten, obok żywego i martwego inwentarzu folwarków, należących do Niemców i zdrajców narodu, obejmie również majątki rolne ponad 50 hektarów względnie — na terenach włączonych do rzeszy— majątki ponad 100 ha.

Ziemia Niemców i zdrajców narodowych ulegnie konfiskacie. Właściciele majątków, przejętych przez Fundusz Rolny, otrzymają odpowiednie zaopatrzenie, ale żadnego odszkodowania, zależnego od wielkości majątku płacić się nie będzie. Właściciele ziemscy, którzy zasłużyli się Krajowi w walce z Niemcami, otrzymają bardziej szczodre zaopatrzenie. Z wyjątkiem ziemi, przeznaczonej na gospodarstwa wzorowe, cała ziemia objęta Funduszem Rolnym zostanie rozdzielona pomiędzy mało- i średniorolnych chłopów, drobnych dzierżawców z wielkimi rodzinami oraz robotników rolnych. Ziemia, rozdzielona za minimalną opłatą przez Fundusz Rolny, stanowić będzie narówni z ziemią poprzednio przez poszczególnych gospodarzy posiadaną, WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ. Fundusz Rolny stworzy, względnie powiększy posiadane gospodarstwa rolne do podstawowej normy pięciu hektarów ornej ziemi średniej jakości dla rodziny średniej wielkości. Rodziny, które nie mogą otrzymać tej normy w swoim powiecie, będą miały prawo na przesiedlenie się przy pomocy rządu do okręgów, rozporządzających wolną ziemią, a przedewszystkim na tereny odzyskane od Niemców.

Rodacy !

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego uważa za swe bezpośrednie zadanie natychmiastową poprawę warunków bytu szerokich mas ludowych. Unieważnia się natychmiast kwoty kontyngentów, ustanowione przez okupantów, które pozbawiały chłopów owoców ich ciężkiej pracy. Na okres wojny, dla zaopatrzenia wojska i miast, wprowadzi się — na podstawie obowiązującego polskiego prawa wojennego — dokładnie określone kwoty kontyngentów w naturze, o wiele mniejsze od wymuszanych przez Niemców.

Przymusowo przez Niemców utrzymywana na przedwojennym poziomie płaca robotników i pracowników zostanie ustawowo podniesiona do wysokości, zapewniającej odpowiedni poziom życiowy. Przywróci się natychmiast i rozszerzy instytucje opieku społecznej, zapewniającej zasiłki na wypadek choroby, kalectwa, bezrobocia i starości. Instytucje te będą posiadały demokratyczny samorząd. Dla obrony interesów świata pracy wprowadzi się nowoczesne ustawodastwo oraz poweźmie się natychmiast kroki dla poprawienia sytuacji mieszkaniowej. Zniesie się znienawidzone restrykcje niemieckie w życiu gospodarczym i w wymianie między wsią a miastem.

Państwo poprze szeroki rozwój spółdzielczości Państwo poprze również inicjatywę prywatną, która przyspieszy tętno życia gospodarczego. Jedną z największych trosk państwa będzie zapewnienie normalnego zaopatrzenia ludności w żywność.

Jednym z najważniejszych zadań polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego na oczyszczonych od najeźdźcy terenach będzie odbudowa szkół i zapewnienie bezpłatnego nauczania od elementarnego aż do uniwersyteckiego poziomu. Przymus szkolny będzie obowiązywać powszechnie. Specjalną opieką otoczy się zdziesiątkowaną przez Niemców inteligencję polską, a w szczególności ludzi nauki i sztuki. Rozpocznie się natychmiast pracę nad odbudową szkół i szpitali.

P.K.W.N. będzie się starał o jak najszybszy powrót emigracji do Polski. Granice Rzeczypospolitej będą zamknięte jedynie dla agentów hitlerowskich oraz tych, którzy zdradzili Polskę w 1939 roku.

Rodacy !

Ogromne zadania stoją przed nami. Przeprowadzimy je nieugięcie i zdecydowanie. Zmieciemy z drogi wszystkich szkodników i agentów reakcji którzy szli na rękę hitlerowcom przez próby rozbicia jedności narodowej i wszczęcia walk bratobójczych pomiędzy Polakami. Naszym głównym zadaniem jest wyzwolenie Polski, przywrócenie jej państwowości, doprowadzenie wojny do zwycięskiego końca, zapewnienie Polsce należnego jej miejsca w świecie i odbudowa naszego zniszczonego Kraju. Zadań tych nie można przeprowadzić bez Jedności Narodowej. Wykuliśmy tę jedność w ciężkiej walce podziemnej. Powstanie Krajowej Rady Narodowej było wyrazem urzeczywistnienia tej jedności. Powstanie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego jest dalszym krokiem na tej drodze.

Rodacy !

Dla szybkiego wyzwolenia naszego kraju i przyspieszenia klęski Niemiec Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego wzywa was do najwyższego wysiłku.

Polacy! DO WALKI! DO BRONI!

Niech żyje zjednoczone Wojsko Polskie, walczące o wolność Polski !

Niech żyje sojusznicza Armia Czerwona, niosąca nam wyzwolenie !

Niech żyją nasi wielcy sojusznicy — Związek Radziecki, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone Ameryki !

Niech żyje Jedność Narodowa !

Niech żyje Krajowa Rada Narodowa, przedstawicielstwo walczącego narodu !

Niech żyje Wolna, Silna, Niepodległa, Suwerenna i Demokratyczna Polska !

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego :

Przewodniczący i kierownik resortu Spraw Zagr. *E. Bol. Osóbka-Morawski.*

Wiceprzew. i kierownik resortu Rolnictwa i Ref. Rolnych *A. Witos.*

Wiceprzewodnicząca *Wanda Wasilewska.*

Kierownik resortu Obrony Narodowej *generał broni M. Rola-Żymierski.*

Zast. kierown. resortu Obrony Narodowej *gen. Z. Berling.*

Kierownik resortu Administracji Publicznej *St. Kotek — Agruszewski.*

Kierownik resortu Gosp. Narodowego i Finansów *Jan Stefan Haneman.*

Kierownik resortu Sprawiedliwości *Janusz Czechowicz.*

Kierownik resortu Bezpieczeństwa Publicznego *St. Radkiewicz.*

Kierownik resortu Pracy, Opieki Społ. i Zdrowia *Dr. Bol. Drobner.*

Kierownik resortu Komunikacji, Poczt i Tel. *Inż. Jan Michał Grubecki.*

Kierownik resortu Odszkodowań Wojennych *Dr. Emil Sommerstein.*

Kierownik resortu Kultury i Sztuki *Wincenty Rzymowski.*

Kierownik resortu Informacji i Propagandy *Dr. Stefan Jędrychowski.*

Chełm, 22, lipca 1944.

(Poza wymienionymi powyżej pięciu członków P.K.W.N. pozostaje na okupowanym terytorium, celem kierowania walką o wolność i zapewnienia łączności z Krajową Radą Narodową. Ze zrozumiałych względów nie ujawnia się nazwisk tych pięciu członków Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.)

WILLIAMS, LEA & CO., LTD., LONDON